

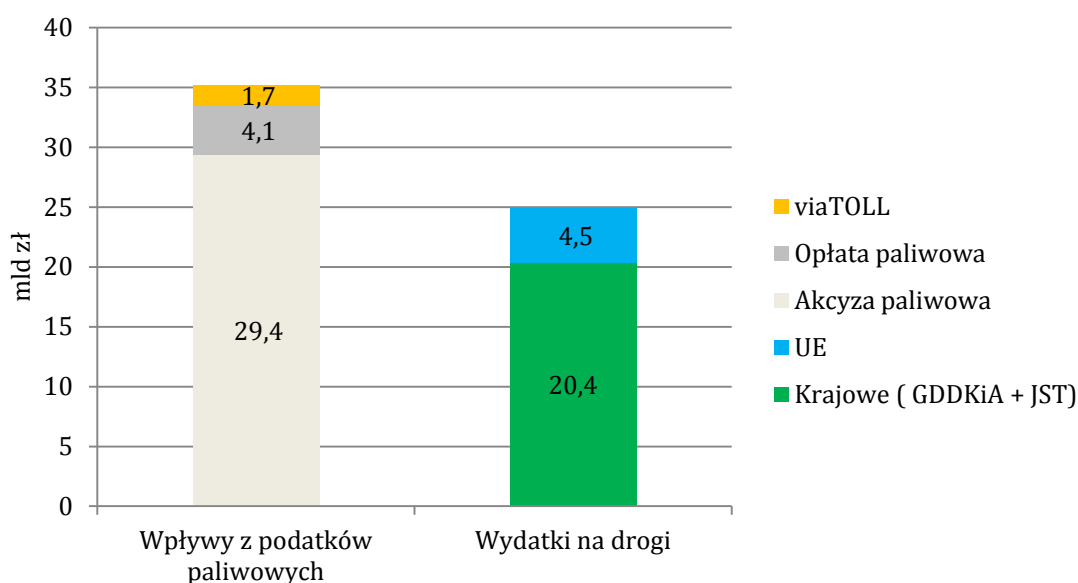
Warszawa, 12 lipca 2017 r.

**Komunikat FOR 12/2017:
„Opłata paliwowa” - po rekordowym wzroście wydatków socjalnych rząd szuka
pieniędzy w kieszeniach podatników**

Rząd zapowiada wzrost opłaty paliwowej, który obciąży kierowców na dodatkowe 4-5 mld zł. Wzrost daniny nie jest wymuszony wydatkami na drogi, ale nowymi wydatkami socjalnymi wprowadzonymi przez rząd. W 2016 roku wpływy z podatków paliwowych wyniosły 35 mld zł wobec zaledwie 20 mld zł krajowych wydatków na drogi. Wyższa opłata paliwowa jest więc kolejnym podatkiem, który oprócz rosnącego zadłużenia publicznego ma finansować rosnące wydatki socjalne rządu. Wzrost podatków jest związany z faktem, że Polska już teraz ma jeden z najwyższych deficytów na tle UE.

1. W 2016 roku specjalne opodatkowanie kierowców wyniosło aż 35 mld zł, podczas gdy wydatki państwa na drogi wyniosły jedynie 20 mld zł. 35 mld zł podatków drogowych obejmuje akcyzę paliwową, opłatą paliwową i opłaty za przejazdy. Nie liczymy VAT, ponieważ wszystkie towary obłożone są VAT i nie jest to szczególny podatek drogowy. Warto jednak pamiętać, że jest to bardzo ostrożne założenie - VAT naliczany jest od ceny paliwa powiększonej o akcyzę i opłatę paliwową. 20 mld zł wydatków krajowych na drogi było wykonane przez GDDKiA i władze lokalne; ta liczba nie uwzględnia dodatkowych 4,5 mld zł wydanych na drogi ze środków UE.

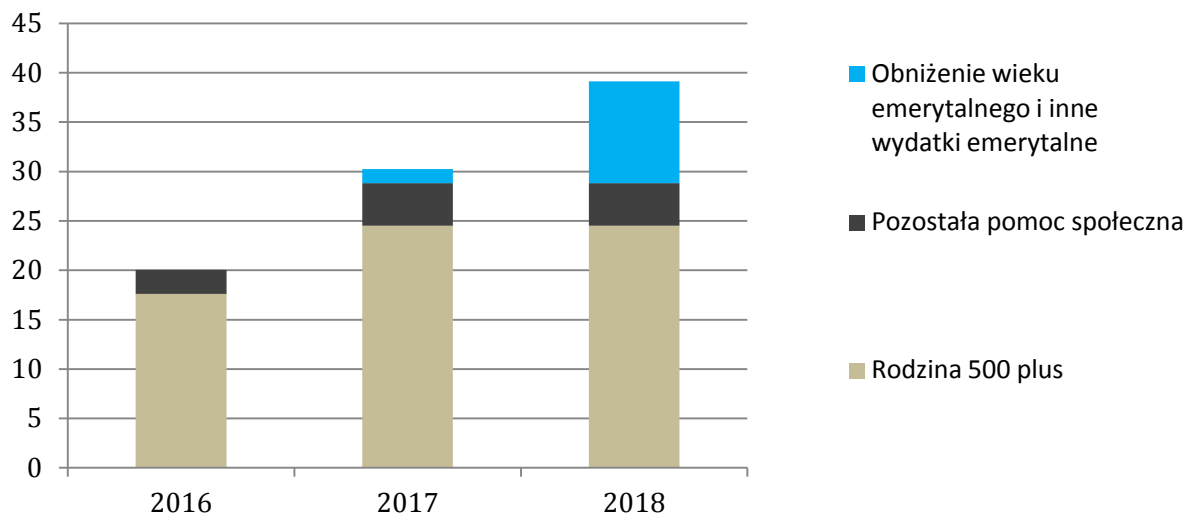
Opodatkowanie kierowców i wydatki na drogi w 2016 roku

Źródło: Opracowanie własne FOR na podstawie danych MF, sprawozdań budżetowych JST, wykonania budżetu państwa, viaToll, BGK

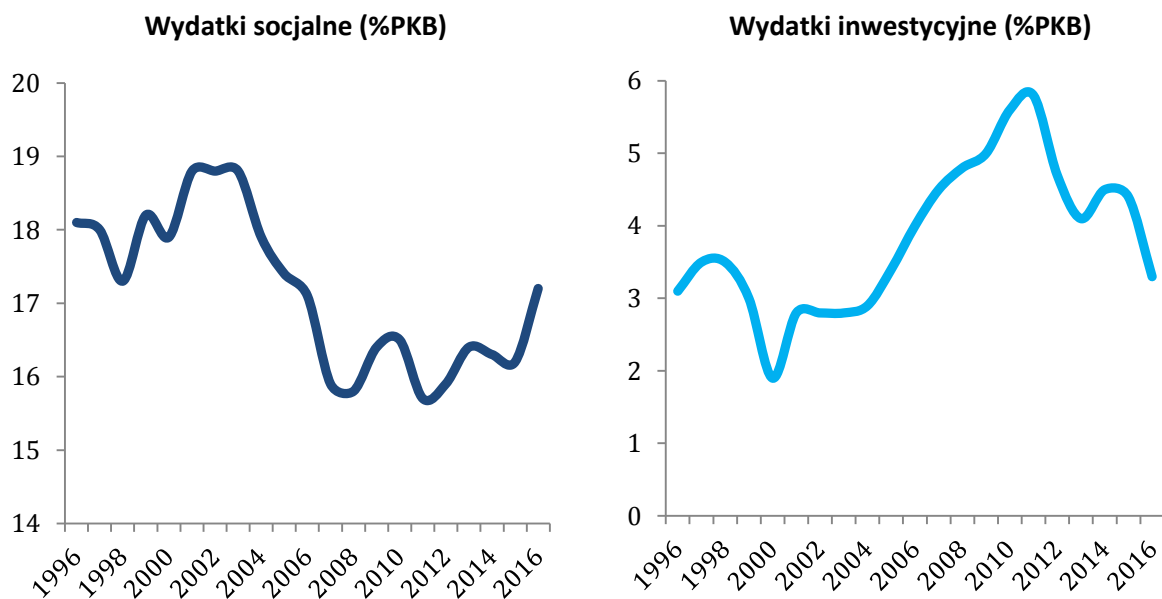
2. **Rząd zwiększa wydatki socjalne.** W 2016 roku, po rekordowym wzroście, **Polska miała najwyższe wydatki socjalne od 2005 roku (17,2% PKB)**. Pełne koszty programu 500+ będą widoczne dopiero w 2017 roku (pełen rok obowiązywania programu), a obniżenia wieku emerytalnego w 2018 roku (pełen rok obowiązywania niższego wieku emerytalnego).

Skumulowany wzrost wydatków socjalnych

W 2016 „Rodzina 500 plus” obowiązywała niepełny rok (9 miesięcy); w 2017 obniżenie wieku emerytalnego będzie obowiązywać przez niepełny rok (3 miesiące). Źródło: Opracowanie własne FOR na podstawie danych MF i MPiPS

3. **Dotychczas wzrost wydatków socjalnych nie doprowadził do wzrostu deficytu, ponieważ towarzyszył mu spadek wydatków inwestycyjnych (do najniższego poziomu od 2004 roku)** oraz wyższe wpływy podatkowe dzięki dobrej koniunkturze. Jest jeszcze zdecydowanie za wcześnie, by ocenić w jakim stopniu wzrost wpływów z VAT jest efektem trwałego uszczelnienia systemu podatkowego, a w jakim dobrej koniunktury. Dodatkowe wpływy podatkowe są jednak nieproporcjonalne do planowanego przez rząd dalszego wzrostu wydatków socjalnych oraz odbicia inwestycji publicznych. Jednocześnie deficyt sektora finansów publicznych już teraz negatywnie wyróżnia Polskę na tle państw UE.

Źródło: Opracowanie własne FOR na podstawie danych Eurostatu

4. **W sytuacji planowanego dalszego wzrostu wydatków publicznych rząd szuka dodatkowych dochodów.** Dotychczas wprowadzono podatek bankowy, który obciąża oszczędności Polaków, zamrożenie progów PIT, które efektywnie podnosi opodatkowanie, a VAT pozostaje na podwyższonym poziomie. Jednocześnie rząd rozpatruje wciąż nowe pomysły na dodatkowe daniny, takie jak np. wprowadzenie akcyzy na e-papierosy, podniesienie akcyzy na piwo, wprowadzenie podatku pielęgnacyjnego, czy zaostrzenie abonamentu telewizyjnego.

5. Źródła danych o opodatkowaniu kierowców i wydatkach na drogi.

Wpływy z podatków paliwowych obejmują (1) akcyzę paliwową, na podstawie wykonania wpływów MF, (2) opłatę paliwową, na podstawie raportu rocznego BGK z 2015 roku przeskalowanego nominalnym wzrostem PKB na 2016 rok, i (3) viaTOLL podawanym przez system. VAT pomijamy.

Wydatki krajowe na drogi pochodzą z wykonania budżetu państwa (GDDKiA) i wykonania budżetów JST. Wydatki GDDKiA są finansowane z Krajowego Funduszu Drogowego i budżetu państwa. Wydatki JST obejmują drogi publiczne krajowe, wojewódzkie, powiatowe, w miastach na prawach powiatu i drogi wewnętrzne. Wydatki ze środków UE obejmują KFD (zmieniony plan na 2016 roku przeskalowany stosunkiem zmienionego planu i wykonania KFD) i JST.

Załącznik 1. Prezentacja FOR: „Opłata paliwowa” - po rekordowym wzroście wydatków socjalnych rząd szuka pieniędzy w kieszeniach podatników.

Forum Obywatelskiego Rozwoju

FOR zostało założone w 2007 roku przez prof. Leszka Balcerowicza, aby skutecznie chronić wolność oraz promować prawdę i zdrowy rozsądek w dyskursie publicznym. Naszym celem jest zmiana świadomości Polaków oraz obowiązującego i planowanego prawa w kierunku wolnościowym.

FOR realizuje swoje cele poprzez organizację debat oraz publikację raportów i analiz podejmujących ważne tematy społeczno-gospodarcze, a w szczególności: stan finansów publicznych, sytuację na rynku pracy, wolność gospodarczą, wymiar sprawiedliwości i tworzenie prawa. Z inicjatywy FOR w centrum Warszawy i w Internecie został uruchomiony licznik długu publicznego, który zwraca uwagę na problem rosnącego zadłużenia państwa. Działania FOR to także projekty z zakresu edukacji ekonomicznej oraz udział w kampaniach na rzecz zwiększania frekwencji wyborczej.

Wspieraj nas!

Zdrowy rozsądek oraz wolnościowy punkt widzenia nie obronią się same. Potrzebują zaplanowanego, wyłożonego, skutecznego wysiłku oraz Twojego wsparcia.

Jeśli jest Ci bliski porządek społeczny szanujący wolność i obawiasz się nierozsądnych decyzji polityków udających na Twój koszt Świętych Mikołajów, wesprzyj finansowo nasze działania.

Wyślij przelew na konto FOR (w PLN): 68 1090 1883 0000 0001 0689 0629

W sprawie darowizn, możesz się skontaktować:

Patrycja Satora, dyrektor ds. rozwoju FOR

Tel. 500 494 173

patrycja.satora@for.org.pl

Już dziś pomóż nam chronić wolność - obdarz nas swoim wsparciem i zaufaniem.

Wyślij przelew na konto FOR (w PLN): 68 1090 1883 0000 0001 0689 0629

KONTAKT DO AUTORÓW

Aleksander Łaszek

Główny Ekonomista

e-mail: aleksander.laszek@for.org.pl

Rafał Trzeciakowski

Ekonomista

e-mail: rafal.trzeciakowski@for.org.pl

Fundacja Forum Obywatelskiego Rozwoju – FOR

ul. Ignacego Krasickiego 9A · 02-628 Warszawa · tel. +22 628 85 11

e-mail: info@for.org.pl · www.for.org.pl

[f/FundacjaFOR](https://www.facebook.com/FundacjaFOR) · [@FundacjaFOR](https://twitter.com/FundacjaFOR)